

Financijsko izvještavanje općina u Ukrajini

12.11.2025.

Public Sector Accounting and Reporting Program

PULSAR is co-funded by:

 **Federal Ministry
Republic of Austria
Finance**

 **Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra**

Swiss Confederation

Federal Department of Economic Affairs,
Education and Research EAER
State Secretariat for Economic Affairs SECO

Zakonodavstvo kojim se uređuju djelatnosti općina i specifičnosti upravljanja nekretninama u njihovom vlasništvu

2

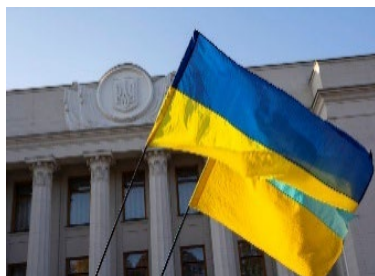
❖ Ukrajinski ustav

❖ Ukrajinski Zakon o lokalnoj samoupravi u Ukrajini

❖ Zakon o proračunu Ukrajine

❖ Ukrajinski Zakon o računovodstvu i financijskom izvještavanju u Ukrajini

❖ Ukrajinski Zakon o najmu nekretnina u javnom i općinskom vlasništvu

Struktura općinskog proračunskog sustava

3

Općinski proračuni uključuju:

proračun Autonomne Republike Krima

proračuni regija

proračuni oblasti

proračuni općina: proračuni sela, naselja i teritorijalnih zajednica, kao i oblasni proračuni u gradovima (kada se grad sastoji od nekoliko gradskih oblasnih vijeća).

U Ukrajini ima oko 38 000 proračunskih korisnika, od kojih su gotovo 30 000 korisnici općinskog proračuna.

Glavni upravitelji općinskog proračuna

Lokalne javne (samo)uprave, izvršna tijela i uredi lokalnih vijeća

Proračunski korisnici niže razine

Bolnice, internati, knjižnice

Korisnici proračunskih sredstava

Općinska poduzeća za opskrbu toplinskom energijom, vodoopskrbu, stanovanje i poduzeća za upravljanje komunalnim uslugama

Struktura općinskih prihoda

4

Porezni prihodi

- Državni porezi i pristojbe (porez na osobni dohodak, najamnine, porez na dobit općinskih poduzeća, jedinstveni porez)
- Lokalni porezi i pristojbe (porez na nekretnine, najamnina)

Neporezni prihodi

- Dio dobiti općinskih poduzeća
- Administrativne pristojbe i plaćanja
- Novčane kazne i sankcije za kršenja koja se događaju na relevantnom području

Prihodi od kapitalnih transakcija

- Prihodi od prodaje kapitalne imovine (osnovna sredstva/dugotrajna imovina, zemljište)

Transferi

- Poticaji
- Subvencije

Vlastiti i fiksni prihodi: Porezni i neporezni prihodi, kao i prihodi od kapitalnih transakcija, kao vlastita osnovica prihoda općina, koja služi kao temelj za njihovu financijsku samostalnost.

Utjecaj transfera: Transferi iz državnog proračuna (poticaji i subvencije) imaju važnu ulogu u popunjavanju općinskih blagajni, posebno u regijama zahvaćenima ratom, čime se osigurava financiranje prioritetnih potreba.

Utjecaj izvanrednog stanja: Struktura općinskih prihoda znatno se promijenila zbog izmjena poreznog sustava, kao i zbog raseljavanja ljudi i poduzeća.

Glavne vrste fiskalnih rizika za općine

5

Prihodovni rizici

Nepredviđeni pad prihoda lokalnog proračuna zbog ekonomskih kriza, promjena poreznih stopa ili kašnjenja u primanju subvencija iz državnog proračuna

Rashodovni rizici

Neočekivani porast rashoda zbog izvanrednih stanja (na primjer, prirodne nepogode), promjena društvenih standarda ili potrebe za financiranjem neplaniranih projekata

Likvidnosni rizici

Rizik od manjka gotovine u situacijama u kojima lokalne vlasti nemaju likvidnu imovinu za pravovremeno ispunjavanje obveza prema dobavljačima ili investitorima

Rizici zaduživanja

Rizici povezani s upravljanjem lokalnim dugom, kao što su prekomjerna zaduženost, fluktuacije kamatnih stopa na zajmove ili nemogućnost otplate dužničkih obveza

Glavne oblasti upravljanja općinskom imovinom i prihodima

6

Upravljanje nekretninama i zemljištem u općinskom vlasništvu

- Provođenje inventarizacije i procjene općinskih nekretnina radi efikasnijeg korištenja
- Najam, prodaja ili korištenje nekretnina za investicijske projekte
- Efikasno upravljanje zemljišnim resursima radi naplate najamnine i drugih pristojbi

Optimizacija poreznih prihoda

- Redovita analiza porezne osnovice i osiguravanje usklađenosti s poreznim zakonom
- Osiguravanje pravovremene i potpune naplate poreza iz lokalnih proračuna (na primjer, porez na osobni dohodak)

Povećanje neporeznih prihoda

- Primanje prihoda od općinskih poduzeća
- Utvrđivanje i naplata neporeznih prihoda (na primjer, najamnine, novčane kazne, naknade za usluge)
- Efikasno upravljanje sredstvima primljenim od prodaje općinskih nekretnina

Prikupljanje dodatnih sredstava

- Aktivno prikupljanje sredstava iz državnog proračuna u vidu poticaja i subvencija (međupračunski transferi)
- Mogućnosti dobivanja kreditnih sredstava i izdavanja općinskih obveznica za financiranje razvojnih projekata

Efikasno korištenje razvojnog proračuna

- Usmjeravanje razvojnih proračunskih sredstava za implementaciju društveno-ekonomskih razvojnih programa te jačanje materijalne i financijske osnove zajednice
- Infrastrukturne investicije i investicijski projekti za otvaranje novih radnih mjesta i ostvarivanje budućih prihoda

Općinsko budžetiranje prema ciljanim programima

7

U svim fazama razvoja, implementacije, praćenja i izvještavanja o proračunskim programima potrebno je imati transparentno i pouzdano računovodstvo radi sprečavanja rizika od proračunskih manjkova.

Računovodstvo i izvještavanje u općinama

8

Kad je riječ o računovodstvu i financijskom izvještavanju, općine primjenjuju **jedinstvene zakonodavne norme uvedene za sve subjekte javnog sektora.**

Ukrajinski Zakon o računovodstvu i financijskom izvještavanju u Ukrajini

Postupak dostavljanja financijskih izvještaja

Nacionalne uredbe (standardi) za računovodstvo u javnom sektoru

Kontni plan za računovodstvo u javnom sektoru

Obrasci za financijsko izvještavanje

Postupak ispunjavanja obrazaca za financijsko izvještavanje u javnom sektoru

Pravilnici o organizaciji računovodstva i izvještavanju o izvršenju državnog i lokalnog proračuna u tijelima Službe za državnu riznicu Ukrajine

Tko pruža računovodstvene usluge u općinama

9

U skladu sa zahtjevima ukrajinskog Zakona o računovodstvu i financijskom izvještavanju u Ukrajini, kako bi se osiguralo pravilno računovodstvo, svaka proračunska institucija odabire oblik ustrojavanja računovodstva na sljedeći način:

- uspostavom službe za računovodstvo kao zasebne ustrojstvene jedinice
- ili uvođenjem radnog mjesta za računovodstvenog stručnjaka (za manje proračunske institucije)

ugovaranjem računovodstvenih usluga centraliziranog odjela za računovodstvo institucije za proračunski nadzor
U tom slučaju institucija za proračunski nadzor s centraliziranim odjelom za računovodstvo utvrđuje popise podređenih proračunskih institucija kojima centralizirani odjel za računovodstvo može pružati usluge, uz sporazum. Sporazumom između tih institucija predviđaju se usluge koje se pružaju na pro bono osnovi. To je vrlo čest pristup ustroju računovodstva na lokalnoj razini.

Primjer: Sektor za obrazovanje lokalne javne (samo)uprave ima centralizirani odjel za računovodstvo koji pruža računovodstvene usluge za mrežu škola i vrtića, koje su podređene Sektoru za obrazovanje.

Financijsko izvještavanje na lokalnoj razini

10

Obrasci za financijsko izvještavanje

Bilanca stanja (Obrazac br. 1-ds)

**Izvještaj o financijskim rezultatima
(Obrazac br. 2-ds)**

**Izvještaj o novčanom toku
(Obrazac br. 3-ds)**

**Izvještaj o kapitalu
(Obrazac br. 4-ds)**

**Bilješke uz godišnje financijske
izvještaje (Obrazac br. 5-ds)**

Financijski izvještaji sastavljaju se u skladu s obrascima navedenima u Nacionalnoj računovodstvenoj uredbi (standardu) za javni sektor br. 101 „Predstavljanje financijskih izvještaja”.

Objavljivanje informacija u skladu s člancima financijskog izvještavanja utvrđeno je Pravilnikom za ispunjavanje obrazaca financijskih izvještaja u javnom sektoru, koji je odobren u skladu s Uredbom Ministarstva financija Ukrajine br. 307 od 28. 02. 2017.

Konsolidacija financijskih izvještaja općina

11

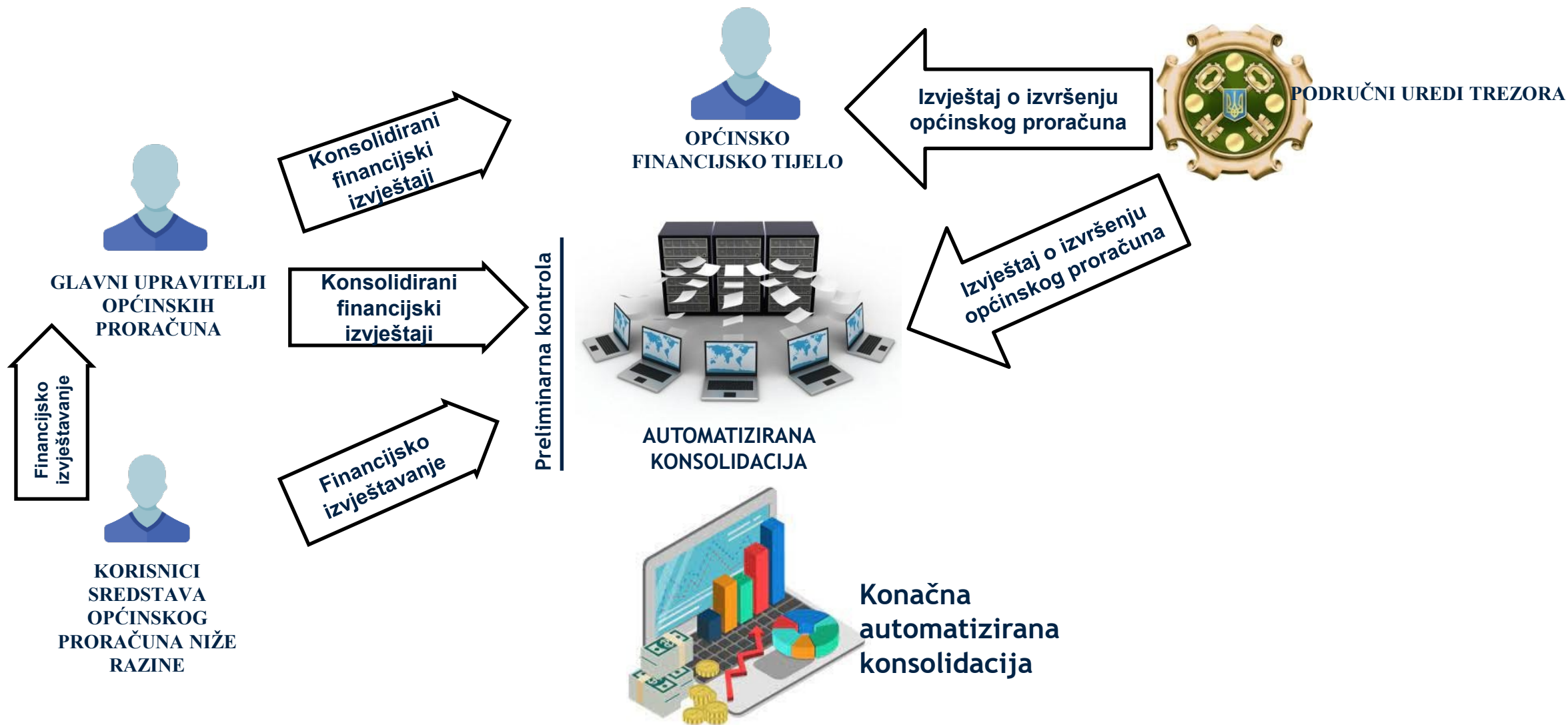
Konsolidirane financijske izvještaje sastavljaju općinski subjekti koji vrše kontrolu (matični subjekti) u skladu s obrascima navedenima u Nacionalnoj računovodstvenoj uredbi (standardu) za javni sektor br. 101 „Prezentiranje financijskih izvještaja” na sljedeći način:

- dodavanje indikatora financijskog izvještavanja kontroliranih subjekata u javnom sektoru sličnim indikatorima financijskog izvještavanja subjekta koji vrši kontrolu u javnom sektoru
- uzajamno isključivanje određenih indikatora na koje se ne primjenjuje konsolidacija:
  - ✓ salda i transakcije između subjekata u javnom sektoru unutar ekonomske grupe i nerealizirani prihodi ostvareni kao rezultat toga
  - ✓ nerealizirani gubici koji proizlaze iz transakcija unutar ekonomske grupe, osim ako ih je moguće nadoknaditi.
  - ✓ **U financijskim izvještajima subjekta koji vrši kontrolu u javnom sektoru doprinosi kapitalu državnih ili općinskih poduzeća priznaju se kao financijske investicije.**

Dostavljanje finansijskih izvještaja i konsolidiranih finansijskih izvještaja općina

12

Zakonodavni okvir za konačno konsolidirano financijsko izvještavanje na državnoj razini

13

Konačnu konsolidaciju provodi trezor

Nacionalna računovodstvena uredba (standard) za javni sektor br. 102 „Konsolidirano financijsko izvještavanje”

Propisuju se obrasci za konsolidirane financijske izvještaje i postupak njihove pripreme

Metodološke preporuke za izradu konačnih konsolidiranih financijskih izvještaja trezora (Uredba Ministarstva financija Ukrajine br. 204 od 15. svibnja/maja 2019.)

Propisuje se postupak izrade konačnih konsolidiranih financijskih izvještaja trezora, uključujući uzajamno isključivanje indikatora na koje se ne primjenjuje konsolidacija (transferi, subvencije, kontrola nad poravnanjima unutar ministarstava).

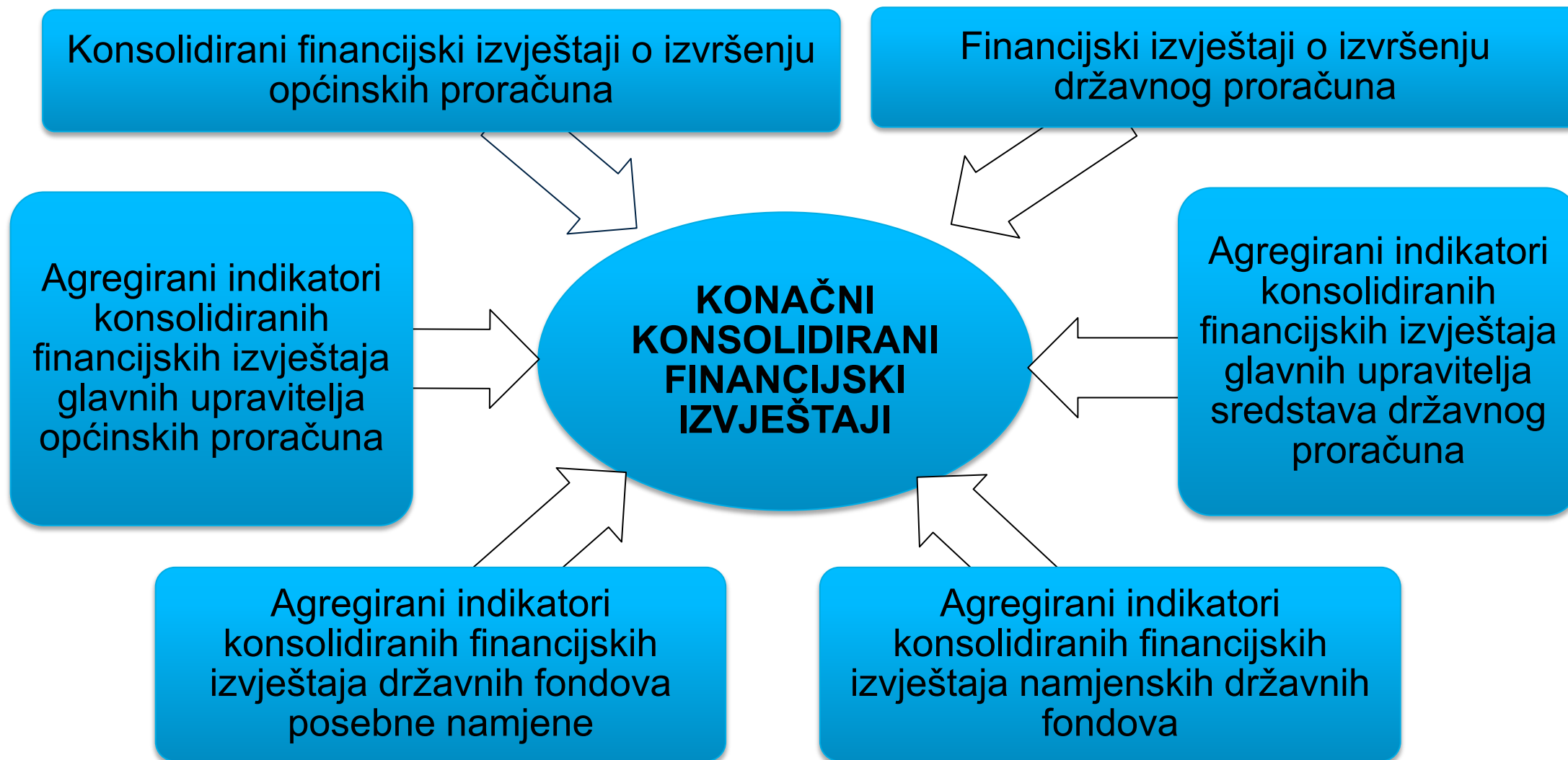
Metodološke preporuke za pripremu obrazaca za financijsko izvještavanje tijela Službe za državni trezor Ukrajine (Uredba Službe za državni trezor Ukrajine br. 28 od 25. siječnja/januara 2019.)

Definira se postupak izrade financijskih izvještaja o izvršenju državnog proračuna, kao i agregiranih indikatora u konsolidiranim financijskim izvještajima glavnih upravitelja državnog proračuna i općinskih proračuna, proračuna državnih fondova za obvezno socijalno i mirovinsko osiguranje u tijelima trezora i drugim izvršnim tijelima

IZRADA KONSOLIDIRANIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

14

Ciljevi financijskog izvještavanja i konsolidiranog financijskog izvještavanja općina

15

Informacije o izvorima financiranja i namjenama njihovog korištenja

Informacije o učinku u smislu efikasnosti i postizanja ciljeva djelatnosti

Informacije o usklađenosti subjekata u javnom sektoru s financijskom disciplinom

Informacije o sudjelovanju u kapitalu poduzeća, akvizicijama, prodaji i vlasništvu nad vrijednosnim papirima

Informacije o svrsishodnom korištenju proračunskih sredstava

Informacije za budžetiranje i utvrđivanje razine potrebnih sredstava za nastavak poslovanja, informacije o sredstvima koja mogu nastati kao posljedica nastavka poslovanja, kao i o povezanim rizicima i neizvjesnostima

Informacije o procjeni kvalitete menadžmenta i procjeni sposobnosti pravovremenog ispunjavanja vlastitih obveza

---

Hvala vam za pažnju!